

*Останній український гетьман –
КИРИЛО РОЗУМОВСЬКИЙ
та його діяльність*

Завдання уроку:

- З'ясувати причини відновлення гетьманства в Україні;
- Розглянути життя та діяльність гетьмана Кирила Розумовського;
- Ознайомитися з процесом ліквідації гетьманства та заснуванням Нової Січі.

План :

- 1. Відновлення гетьманства 1750 р.
- 2. Гетьман К. Розумовський, його реформаторська діяльність.
- 3. Усунення Розумовського від влади. Ліквідація гетьманства.
- 4. Підсумки діяльності гетьмана.
- 5. Заснування Нової Січі.

**Гетьман
Данило Апостол**

Імператриця Єлизавета
Петрівна

Гетьман
Кирило Розумовський

Карта

УКРАЇНА у 1727 – 1768 рр.

■ 22 лютого 1750 р. - обрання
гетьманом Лівобережної України
Кирила Розумовського.

План :

- 1. Відновлення гетьманства 1750 р.
- 2. Гетьман К. Розумовський, його реформаторська діяльність.
- 3. Усунення Розумовського від влади. Ліквідація гетьманства.
- 4. Підсумки діяльності гетьмана.
- 5. Заснування Нової Січі.

Гетьман
Кирило Розумовський

Реформи К. Розумовського

- 1. Українські справи були передані з відання сенату в колегію іноземних справ.
- 2. Домігся права проводити відносно самостійну зовнішню політику.
- 3. Провів судову реформу.
- 4. Ліквідовано міністерську канцелярію.
- 5. Московські чиновники виїхали з України.
- 6. Запорожжя і Київ знову підкорялися гетьману.
- 7. З України вивели царські війська.
- 8. Спробував реформувати українські війська.
- 9. Піклувався про освіту, науку, літературу, мистецтво.
- 10. Вирішив перенести столицю з Глухова у Батурин, хотів відкрити там університет.

План :

- 1. Відновлення гетьманства 1750 р.
- 2. Гетьман К. Розумовський, його реформаторська діяльність.
- 3. Усунення Розумовського від влади. Ліквідація гетьманства.
- 4. Підсумки діяльності гетьмана.
- 5. Заснування Нової Січі.

**Імператриця
Катерина ІІ**

1764 рік – указ про ліквідацію
гетьманства в Україні

Гетьман
Кирило Розумовський

План :

- 1. Відновлення гетьманства 1750 р.
- 2. Гетьман К. Розумовський, його реформаторська діяльність.
- 3. Усунення Розумовського від влади. Ліквідація гетьманства.
- 4. Підсумки діяльності гетьмана.
- 5. Заснування Нової Січі.

Герб
Батурина
1671 рік

Палац Кирила Розумовського
у Батурині

Батурин. Воскресенська церква (1803) - церква-усипальниця Кирила Розумовського. З 1782 Батурин – центр волості Конопотського повіту Новгород-Сіверського намісництва, з 1802 - Чернігівської губернії.

Підсумки діяльності Гетьмана:

- К. Розумовський зумів розширити автономію України; російський уряд уповільнив, але не припинив свого наступу на українську автономію.
- Судова реформа (1763 р.) ще більше зміцнила привілейований стан старшини, надала їй можливість закріпити за собою землеволодіння і право на селянську працю.
- Козацька старшина стала привілейованою козацькою верствою.
- Обмежений перехід селянина від одного поміщика до іншого, у результаті був зроблений значний крок до покріпачення селян.
- Царський уряд прагнув обмежити економічні і політичні права України.

ВИСНОВОК:

- Події тих часів показують, що існування Гетьманщини в Україні ставало усе більш несумісним з централізаторською політикою державного управління і із самодержавною владою російського царату. Подальший розвиток української автономії був неможливий.

Олексій Кирилович
Розумовський

Андрій Кирилович
Розумовський

План :

- 1. Відновлення гетьманства 1750 р.
- 2. Гетьман К. Розумовський, його реформаторська діяльність.
- 3. Усунення Розумовського від влади. Ліквідація гетьманства.
- 4. Підсумки діяльності гетьмана.
- 5. Заснування Нової Січі.

Карта

УКРАЇНА
у 1727 – 1768 рр.

- Обрана гетьманом Д.Алуктола (1 жовтня 1727 р.) сформував козацькі війська І Милосердської козацької (1722 – 1727 рр.)
- Дії російських військ під час війни за "Польську спадщину" (1733 – 1735 рр.); поселення на польській престолі російського царя Августа III
- Російсько-турецька війна 1735 – 1739 рр.
- Українська укріплена лінія, зведена у 1731 – 1735 рр.
- Повстання запорожців на Запороззях; заснування Нової Січі (кінець 1734 р.)
- Дії російсько-українських військ
- Дії турецько-татарських військ
- Території, що увійшли до складу Російської імперії за Відградським миром (вересень 1739 р.)
- Бар'єрні землі – нейтральна зона між російськими і османськими володіннями
- Обрана гетьманом К.Розумовським (22 лютого 1750 р.) сформував козацькі війська ІІ Милосердської козацької (17 лютого 1754 р.)
- Мокі території, на які поширювалася влада К.Розумовського
- Запорозькі землі на середину XVIII ст.
- Межа територій, відторгнута царським урядом від Запорозжя у 1752 – 1759 рр.; під впливом поселення Лівобережжя гетьманства; подальше укріплення Україною ІІ Милосердської козацької (17 лютого 1764 р.)
- Ліквідація польового устрою на Слобожанщині (1765 р.)
- Кордон держав на 1768 р.

Національно-визвольна й антиреспубліканська боротьба на Правобережжя та в Західній Україні (1736 – 1745 рр.)

Райони дії опричників на чолі з О.Добушем (1736 – 1745 рр.)

Місце загибелі О.Добуша (осень 1745 р.)

- Райони гайдамаського руху: у 1734, 1735 – 1740 рр. (жовтий колір); у 1750-х рр. (оранжевий колір)
- Козацьщина (1768 р.)
- Район дії прихильників Барської конфедерації (1768 – 1769 рр.)
- Початок антигетьманського повстання (грабень 1768 р.)
- Район, опричників Козацьщину (червень 1768 р.)
- Місце полону керівників повстання – М.Забівака та І.Гонти
- Місце страти полонених гайдамаків

1734 рік – заснування Нової Січі

Гетьман
Кирило Розумовський

Домашнє завдання

- Стор. 218-224,
- повторити стор.68-75 (культура України в II половині XVI – I пол. XVII ст);
- Підготувати повідомлення про Києво-Могилянську академію або Чернігівський колегіум (на вибір).

Тести